

רבי אלעזר אמר דברי**רבי יוחנן שלא בשם אומרם**

אמר רבי יוחנן, דבר רע נוסף עשה בבלי זה [=רבי אלעזר], שאינו אומר את השמועות [של ההלכה] משמי.

נכנסו לפניו רבי אמי ורבי אסי לפייסו, ולדבר על לבו שלא יכעוס על רבי אלעזר, שלא יעלה בסופם מה שעלה בסופו של אותו בית כנסת של טרסיים, שנחלקו בו רבי אליעזר ורבי יוסי בנגר [=ברית] שיש בראשו גלוסטרא [=שהוא עבה בראשו, וראוי להשתמש בו לכתוש בו תבלין], האם נחשב כלי, ומותר לטלטלו בשבת, שמרוב כעסם במחלוקתם נקרע ספר תורה באותו בית כנסת, והיה שם זקן אחד, ורבי יוסי בן קסמא שמו, ואמר, תמיהני אם לא יהא בית כנסת זה בית עבודה זרה, הרי שהכעס על הדברים הנעשים בבית המדרש עלול לגרום רעה כזו, ולפיכך יש לרבי יוחנן להתפייס ולא לכעוס על רבי אלעזר.

אולם רבי יוחנן לא קיבל את דבריהם, ואמר, שאין הנידון דומה לראיה, באותו מעשה היו הכועסים שווים, ולכן אין לזה לכעוס על זה, מה שאין כן רבי יוחנן ורבי אלעזר, מאחר שרבי אלעזר תלמידו של רבי יוחנן, רשאי רבי יוחנן לכעוס עליו.

נכנס רבי יעקב בר אידי לפייס את רבי יוחנן, לומר לו, שאין לו סיבה כלל לכעוס, שכן נאמר בכתוב, "כַּאֲשֶׁר צָנָה ה' אֶת מִשְׁה עֲבָדוּ כִּן צָנָה מִשְׁה אֶת יְהוֹשֻׁעַ וְכֵן עָשָׂה יְהוֹשֻׁעַ לֹא הִסִּיר דָּבָר מִכָּל אֲשֶׁר צָנָה ה' אֶת מִשְׁה" (יהושע י"א ט"ו), מבואר, שכל מה שעשה יהושע על פי משה עשה, ואפילו כשלא אמר בפירוש ששמע זאת ממשה, שהרי אי אפשר שבכל דבר ודבר יאמר כך אמר משה, ומכאן יש ללמוד, שכשתלמיד אומר דבר שמועה, אף על פי שאינו מזכיר זאת בשם רבו, נחשב הדבר כמו שאמרו בשם רבו, כי הכל יודעים שתורתו משל רבו, וכמו כן, כשאלעזר יושב ודורש, הכל יודעים שתורתו של רבי יוחנן רבו היא, ואינו צריך לפרש.

אמר להם רבי יוחנן, מפני מה אין אתם יודעים לרצות כבן אידי חבירנו^א.

מעלת מי שאומרים שמועה משמו

נתבאר שרבי יוחנן הקפיד על רבי אלעזר, על שלא אמר שמועותיו משמו.

^א יליע אם כשאמר חבירנו, נתכוון לרבי יעקב בר אידי, או לאידי אביו.